

iSOX

הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי והצהרת מנהלים

נבו ברנר, רו"ח

מחלקת תאגידים

רשות ניירות ערך

אוקטובר 2009

רשימת הנושאים:

1. תפקידי הדירקטור
2. פעולות רשות ניירות ערך הרלוונטיות לעבודת הדירקטוריון
3. iSOX – עיקרי תיקון התקנות
4. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית
5. מספר דגשים לסיום

רשימת הנושאים:

1. תפקידי הדירקטור

2. פעולות רשות ניירות ערך הרלוונטיות לעבודת הדירקטוריון

3. iSOX – עיקרי תיקון התקנות

4. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית

5. מספר דגשים לסיום

תפקידי הדירקטוריון

● תפקידי הדירקטוריון:

- להתוות את מדיניות החברה
- לפקח על ביצועי ההנהלה

● החובות המוטלות על דירקטור מכוח חוק החברות:

- חובת זהירות
- חובת אמונים

תפקידי הדירקטוריון

אחריות מכוח חוק ניירות ערך

אחריות אזרחית:

- אחריות לנזק בשל פרט מטעה בתשקיף
- אחריות לנזק בשל פרט מטעה בדוח, בהודעה או במסמך

אחריות פלילית:

- אחריות פלילית של דירקטורים לעבירה שבוצעה על ידי התאגיד

תפקידי הדירקטוריון

סייגים לאחריות

בין היתר:

- אזרחית – "...מי שהוכיח שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שלא יהיה פרט מטעה..."
- פלילית – "...אלא אם הוכיחו... שנקטו בכל האמצעים הסבירים כדי למנוע את העבירה."

ה-iSOX הוא כלי עבור הדירקטור למילוי תפקידו

רשימת הנושאים:

1. תפקידי הדירקטור

2. פעולות רשות ניירות ערך הרלוונטיות לעבודת הדירקטוריון

3. iSOX – עיקרי תיקון התקנות

4. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית

5. מספר דגשים לסיום

פעולות רשות ניירות ערך

תיקוני חקיקה רלוונטיים לפעילות הדירקטוריון:

(1) תיקון 8 לחוק החברות

- הצהרה של דירקטורים על כישורים ויכולת להקדיש זמן לתפקיד
- "אמץ או גלה" – שיעור מזערי של דירקטורים בלתי תלויים

פעולות רשות ניירות ערך

תיקוני חקיקה רלוונטיים לפעילות הדירקטוריון:

(2) תיקון 10 לחוק החברות

- "דירקטור צללים"
- הבהרת עצמאות שיקול הדעת של הדירקטור
- חובה על וועדות המשנה להעביר את המלצותיהן זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון
- הרכב וועדת ביקורת – רוב לדח"צים, לרבות יו"ר הוועדה
- אישור מינוי דח"צ ברוב (ולא בשליש)
- אישור עסקאות עם בעל שליטה ברוב לא נגוע (ולא בשליש)
- "אמץ או גלה" – כללי ממשל תאגידי מומלצים

פעולות רשות ניירות ערך

תיקוני חקיקה רלוונטיים לפעילות הדירקטוריון:

- (3) הצעת תקנות החברות – ועדת דוחות כספיים
- תפקידה לדון בעניינים הנוגעים לדוחות הכספיים
 - מורכבת מדירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית
 - מחייב כל חברה מדווחת (גם חברה שאינה ציבורית)
- (4) פעולות בקשר לרואי החשבון
- בחינת מודל פיקוח כדוגמת ה-PCAOB
 - אי תלות רואה החשבון המבקר
- (5) הצעה לתיקון תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) – iSOX...

פעולות רשות ניירות ערך

פיתוח כלי האכיפה של רשות ניירות ערך:

- (1) אכיפה משלימה
- (2) החמרת ענישה והגדלת עיצומים כספיים
- (3) בית משפט מתמחה

תפקיד הדירקטור – מורכב אך בהחלט אפשרי

רשימת הנושאים:

1. תפקידי הדירקטור

2. פעולות רשות ניירות ערך הרלוונטיות לעבודת הדירקטוריון

3. iSOX – עיקרי תיקון התקנות

4. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית

5. מספר דגשים לסיום

עיקרי תיקון התקנות:

תכלית תיקון התקנות - שיפור איכות הדיווח הכספי והגילוי בתאגידים מדווחים

באמצעות שלושה אלמנטים עיקריים:

- (1) דוח של הדירקטוריון והנהלת התאגיד על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי.
- (2) הצהרות אישיות נפרדות של המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים.
- (3) מעורבות רואה החשבון המבקר – מתן חוות דעת או סקירה.

דוח הערכת האפקטיביות של הדירקטוריון והנהלה – דגשים:

1. מי יחשב כהנהלה לצורך יישום התקנות:

- הגדרת הנהלה לצורך תקנות ה-iSOX – "מנהל כללי ונושאי משרה אחרים שדירקטוריון התאגיד קבע שייחשבו הנהלה".
- הדירקטוריון יקבע את גדר האחריות ואת חלוקתה בין בעלי התפקידים השונים.

דוח הערכת האפקטיביות של הדירקטוריון והנהלה – דגשים:

2. ההבדל בין דוחות שנתיים לרבעוניים

3. מה ההשלכות של גילוי חולשה מהותית

4. פרק זמן מקסימלי לתיקון החולשה המהותית

הצהרות מנהלים – דגשים:

1. מה מצהירים?

- נאותות הדוחות.
- גילו לרואה חשבון, הדירקטוריון וועדת הביקורת את כל הליקויים המשמעותיים, החולשות המהותיות ותרמיות.
- קבעו נהלי בקרה פנימית והעריכו את אפקטיביות הבקרה.

2. הצהרת המנכ"ל מול הצהרת סמנכ"ל הכספים:

- הצהרת מנכ"ל – כל חבילת הדוחות
- הצהרת סמנכ"ל כספים – הדוחות הכספיים וכל מידע כספי אחר הנכלל בדוחות

מעורבות רואה החשבון – דגשים:

1. מעורבות גם בדוחות רבעוניים – מתן דוח סקירה לעניין אפקטיביות הבקרה הפנימית.
2. חוות הדעת או הסקירה – מתייחסת לבקרה הפנימית על הדיווח הכספי בלבד.

מעורבות רואה החשבון – דגשים:

3. אי תלות רואה החשבון ביישום ה-iSOX

- איסור על מעורבות כלשהי בשלב ה-Testing
- איסור על קבלת החלטות ניהוליות

על הדירקטוריון לוודא כי לא נפגעת אי התלות של רואה החשבון המבקר בחברה

הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית:

- הדירקטוריון וההנהלה נדרשים להשיג רמה סבירה של ביטחון כי הסיכון בהגעה למסקנה מוטעית בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית, הוא נמוך.
- מודל אפשרי -
- מודל מבוסס סיכונים.
- מתרכז בהערכת ארבעת האלמנטים הבאים:
 1. בקרות ברמת הארגון (ELC).
 2. תהליך סגירת הדוחות הכספיים.
 3. בקרות כלליות על מערכות המידע (ITGC).
 4. בחינת תהליכים מהותיים מאוד לדיווח הכספי והגילוי.

רשימת הנושאים:

1. תפקידי הדירקטור

2. פעולות רשות ניירות ערך הרלוונטיות לעבודת הדירקטוריון

3. iSOX – עיקרי תיקון התקנות

4. הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית

5. מספר דגשים לסיום

דגשים לסיום

לוחות זמנים:

- דוח שנתי 2009 – יישום חלקי
- דוח רבעון שני 2010 – גילוי על התקדמות תהליך היישום
- דוח שנתי 2010 – יישום מלא

דגשים לסיום

מספר שאלות שעל הדירקטוריון לשאול את ההנהלה:

1. עד כמה המנכ"ל מעורב בתהליך?
2. מי עוד מעורב בתהליך?
3. מיהם היועצים ומה הכשירות שלהם?
4. פירוט תוכנית העבודה ולוחות הזמנים.
5. מהם התהליכים המהותיים מאוד לדיווח הכספי והגילוי?
6. מהן העלויות?
7. מהי מעורבות רואה החשבון וכיצד מוודאים שלא תהיה פגיעה באי התלות?

תודה רבה